

T.C.
ERZURUM
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ

SERTİFİKALI BUĞDAY YETİŞTİRİCİLİĞİNİ YAYGINLAŞTIRMA PROJESİ

ERZURUM
Temmuz -2012

PROJEYİ HAZIRLAYANLAR

Asuman DEVECİ
Ziraat Mühendisi

Hülya ÖZER
Ziraat Mühendisi

PROJEYİ KONTROL EDEN

Bünyamin BİLİCİ
Bitkisel Üretim ve Sağlık Şube Müdürü V.

PROJEYİ ONAYLAYAN

Zekeriyya ERDURMUŞ
İl Müdürü

PROJENİN TANITIMI :

- 1.1-PROJENİN ADI** :Sertifikalı Buğday Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi
- 1.2- PROJEYİ YÜRÜTECEK KURULUŞLAR** :İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Sağlığı Şube Müdürlüğü, Aşkale, Aziziye, Horasan, Pasinler, Köprüköy, Palandöken, Narman ve Yakutiye İlçe Müdürlükleri
- 1.3- PROJEYİ DESTEKLEYEN KURULUŞ** :Erzurum Valiliği İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği
- 1.4- HİZMET GÖTÜRÜLECEK ALAN** :3200 da
- 1.5- PROJENİN TEKNİK DANIŞMANI** :İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Sağlığı Şube Müdürlüğü Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü ve DATAE Müdürlüğü
- 1.6- PROJENİN YATIRIM TUTARI** :75.000,00 TL
- 1.7- PROJENİN UYGULANACAĞI YER** : Aşkale, Aziziye, Horasan, Pasinler, Köprüköy, Palandöken Narman ve Yakutiye İlçeleri.
- 1.8- PROJE FİNANSMANI** : 75.000,00 TL İl Özel İdaresi Katkısı
- 1.9- PROJENİN UYGULAMA TARİHİ** :2012-2013

1.GİRİŞ

Buğday insan beslenmesinde kullanılan tek yıllık bir bitki olup, her türlü iklim ve toprak koşullarında yetişebilecek çok sayıda çeşide sahip olması nedeniyle, dünyanın hemen her tarafında yetiştirilmektedir. Ayrıca buğday tanesi uygun besleme değeri, saklama ve işlenmesindeki kolaylıklar nedeniyle yaklaşık olarak 50 ülkenin temel besini durumundadır. İlimiz çiftçilerinin geleneksel metotlar ile yaptıkları üretim ile üretilen buğdayların kalitesinin düşük, üretim maliyetinin yüksek olması neticesinde masraflarını dahi karşılayamaz duruma gelmiş bu nedenle de birçok tarım arazisi atıl kalmıştır. Buğday üretiminin tekrar cazip hale gelmesi ancak yapılacak harcamalar karşılığında makul bir gelir seviyesinin yakalanması ile mümkündür. Üretim maliyetini düşürüp verim ve kaliteyi de artırarak milli ekonomiye katkı sağlamak hepimizin görevidir. Bu da çiftçilerimizin sertifikalı tohum kullanmaları ve bilinçli bir şekilde tekniğine uygun tarımsal faaliyette bulunmaları ile mümkün olacaktır.

2-PROJENİN AMACI

Projede, Türkiye nüfusunun hızla artmasına rağmen ekim alanları artmadığından dolayı sertifikalı buğday yetiştiriciliğini yaygınlaştırmak suretiyle buğday yetiştiriciliğinde, üretim miktarının ve kalitenin artırılması için; sertifikalı tohum kullanılarak buğday üretim miktarını ve kalitesini artırmak amaçlanmaktadır.

İlimizde tarımla uğraşan halkın % 90'ini düşük verimli yerli çeşit ekimi sonucunda elde edilen ürünle aile ihtiyaçlarını ancak karşılamayabilmekte diğer ihtiyaçlarını karşılayamamasının sonucunda büyük şehirlere göçü hızlandırmaktadır. İlimiz sınırları içerisinde buğday tarımı yapan çiftçiye sertifikalı buğday tohumu desteği yapıp, ekiminin yapılmasını neticesinde kalite ve verim artışının çiftçiler tarafından görülmesi sağlanacaktır. Bu durum nedeniyle İlimiz çiftçileri daha sonraki yıllarda sertifikalı tohum kullanılmasını yaygınlaştırarak ekonomik kazançları artması nedeniyle büyük şehirlere göç önlenecek ve ilimiz ekonomisine de girdi sağlayarak katkı yapacaktır.

3- PROJENİN ÖNEMİ

İlimizde yapılan tarımın büyük bölümü ve en önemli gelir kaynağı hububat tarımıdır. İlimizdeki arazilerin büyük bölümü kuru araziler olup buralarda kurağa dayanıklı hububat tarımı uygun olmaktadır. Buğday her türlü iklim ve toprak koşullarında yetişebildiğinden Erzurum ilimizde kuru arazilerin varlığı çok olduğundan dolayı buğday tarımı büyük ölçüde yapılmakta ve ilimizdeki halkın büyük bölümü tarımla uğraştığından yöremizin en büyük gelir kaynaklarından olup ve kuru arazilerin kullanılmasını yani boş kalmasını önleyecektir. İlimizde yapılan buğday tarımında dekara ortalama kurak şartlarda 100-200 kg arasında sulu şartlarda ise 300-400 kg arasında verim sağlanmaktadır.

Buğday ilimizin en büyük gelir kaynağı olmasının yanında, insanların en önemli besin maddesidir. Buğday tarımının yapılamadığı özellikle Afrika ülkelerinde insanlar açlık gibi önemli bir sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Un özellikle insanların beslenmesinde ihtiyaç duyduğu ekmek yapılarak kullanılmakta olup, ayrıca undan yapılan değişik mamuller de insanların beslenmesinin her kademesinde kullanılmakta ve insanların beslenmesinde önemli sorunu olan açlık özelliğini gidermektedir. Dünya nüfusu her geçen gün artmasına rağmen tarım alanları artmaması nedeniyle, Buğday verimini ve kalitesini artırılmasının zorunlu hale geldiğinden buğdayın verimini ve kalitesini artırıcı etkilerden biri olan sertifikalı tohum kullanılarak yukarıda belirtilen miktarın artırılması mümkün olacaktır.

4- PROJENİN UYGULANMASI

Proje, Sertifikalı buğday yetiştiriciliğini Aşkale, Aziziye, Horasan, Palandöken, Pasinler, Köprüköy, Narman ve Yakutiye ilçelerindeki köylerde yaygınlaştırmak amacıyla uygulanacaktır. Projede kullanılacak tohumluk çeşit/çeşitleri; DATAE Enstitüsü Müdürlüğü'nce ilimiz şartları için tavsiye edilen Doğu 88, Bezostaja, Palandöken, Nenehatun, Ayyıldız ve Alparslan buğday çeşitleri arasından belirlenecektir. **Proje; her çiftçi ailesi için en fazla 10 da alanda uygulanacaktır.** Proje kapsamındaki çiftçilere tohum desteği sağlanacak olup, tohumluk bedeli ise Erzurum Valiliği İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği tarafından karşılanacaktır. Proje ekimden hasada kadar İl ve İlçe Müdürlükleri elamanları tarafından takip edilecektir.

Proje Uygulanacak Olan İlçelerdeki Buğday alanları ve üretim Miktarları

İlçe Adı	Ekilen alan(dekar)	Üretim(ton)
Aşkale	41.637	4.414
Horasan	226.688	24.029
Aziziye(İlca)	60.604	7.495
Köprüköy	109.501	19.346
Narman	56.163	7.938
Pasinler	108.255	26.776
Yakutiye	26.850	2.467
Palandöken	11.543	2.447

*Veriler www.tuik.gov.tr adresinden 2011 geçici verilerinden derlenmiştir.

4-1 – İHTİYAÇ DUYULAN BUĞDAY TOHURLUK MİKTARI:

Proje uygulanacak ilçelerde proje uygulama alanı, çiftçi sayısı ve tahsis edilecek tohumluk miktarı aşağıdaki gibidir.

İLÇE ADI	Proje Uygulama alanı (Da)	ÇİFTÇİ SAYISI (Ad)	TOHUM MİKTARI (Ton)
Aşkale	200	20	4
Aziziye	350	35	7
Horasan	800	80	16
Pasinler	400	40	8
Köprüköy	350	35	7
Narman	500	50	10
Yakutiye	350	35	7
Palandöken	250	25	5
TOPLAM	3200	320	64

4-2- MALİYET HESAPLAMASI :

Proje kapsamında toplam 64 ton Sertifikalı buğday tohumu kullanılacaktır. Maliyet aşağıdaki gibidir.

İhtiyaç Duyulan Buğday Tohumu Miktarı (kg)	Buğday Tohumu Tahmini Birim Fiyatı (TL / Kg)	Tahmini Toplam Tohumluk bedeli (TL)	İl Özel İdare Katkısı (TL)
64.000	1,172	75.000	75.000

4-3 – PROJENİN GELİR-GİDER ANALİZİ:

4-3- a) Gider:

Buğday üretiminde 1 dekar için yapılacak masraflar aşağıdaki gibidir.

Masrafların Cinsi	Buğday Üretim Masrafları (TL/Da)
İlk Sürme	19
İkileme	8
Sürgü-Tırmık	0
Tohum	23,4
Ekim	8
Gübreleme	20
İlaçlama	1
Hasat ve Harman	30
Nakliye	15
Toplam	124.4
Genel İdare Giderleri (%3)	3,732
Beklenmeyen Giderler (%10)	12.44
GENEL TOPLAM	140.57

4-3- b) Gelir:

Buğday üretiminde 1 dekardan elde edilen gelir aşağıdaki gibidir.

1 da için	Tane verimi Kg/da	Tane Satış (TL/kg)	Saman verimi (kg/da)	Saman Satış (TL/kg)	GSMH Gelir (TL)	Masraflar (TL)	Net Gelir (TL)
Buğday	300	0,70	500	0,400	410	140,57	269.43

PROJE GİDERLERİ

Gider Kalemleri	1 da için masraf	Ekim Yapılacak Alan (da)	Toplam Tutar (TL)
Masraf	140,57	3200	449.824

PROJE GELİRLERİ

Mahsülün Cinsi	Dekara verimi (kg/da)	Ürün Birim Fiyatı (kg/TL)	3200 da alınacak ürün (kg)		GSMH (TL)
			Dane Miktarı (kg)	Saman Miktarı (kg)	
Dane	300	0,70	960.000		672.000
Saman	500	0,40		1.600.000	640.000
TOPLAM					1.312.000

5 - FAYDA MASRAFLAR ORANI:

$$\text{FMO} = \frac{\text{Toplam Gelirler}}{\text{Toplam Giderler}} = \frac{1.312.000}{449.824} = 2,91$$

FMO : 1 den büyük olduğundan proje karlı ve uygulanabilir.

8.SONUÇ

İlimizdeki halkın büyük bir bölümü yörenizin en önemli geçim kaynağı olan tarımla uğraşmaktadır. Sertifikalı tohumu çiftçilere tanıtılıp, kullanılmasını sağlayarak üretimde verim ve kalitenin artmasının görülmesi sonucunda çiftçilerimiz tarafından sertifikalı tohum kullanılması yaygınlaşacaktır. Tarımda üretim miktarı ve kalitesi artması neticesinde ilimiz çiftçisinin ekonomik kazançları artacağından dolayı büyük şehirlere göç önlenecek, ilimiz ve ülke ekonomisine daha fazla girdi sağlanması sonucunda hem çiftçimize hem de ülke ekonomisine önemli katkı sağlamış olacaktır.